



HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF
LOV OM OFFENTLIGHED I FORVALTNINGEN, FORVALTNINGS-
LOVEN OG FORÆLDELSESLOVEN

18. august 2022
Sagsnr: 2022 - 5690

Tiltrængt styrkelse af ansattes beskyttelse mod chikane gennem aktindsigter

Lægeforeningen oplever heldigvis, at læger har en tryk og god kontakt til langt de fleste patienter. Men desværre kan Lægeforeningen også nikke genkendende til Justitsministeriets beskrivelse af risikoen for vold, chikane og anden uacceptabel adfærd, som ansatte med borgernær kan opleve. En sådan adfærd er naturligvis fuldstændig uhørt og må aldrig accepteres, hverken i fængselsvæsenet, kommunerne, sundhedsvæsenet eller nogen anden sektor i samfundet.

Lægeforeningen støtter derfor, at regeringen tager nye skridt for at styrke trygheden for ansatte med borgernær kontakt ved at give mulighed for at afslå eller begrænse adgangen til aktindsigt på baggrund af chikane eller af hensyn til den ansattes tryghed.

Lægeforeningen finder det positivt, at man med lovforslaget søger at sænke tærsklen for, hvornår en anmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende betydeligt. Det er godt, at det ikke længere skal være en betingelse for at afslå en anmodning om aktindsigt, at den, der søger aktindsigt, tidligere har udvist en retsstridig eller chikanøs adfærd, og at alle former for intimidering, der ikke burde tåles af ansatte, kan begrunde et afslag.

Lægeforeningen vil også gerne rose, at forslaget i forhold til aktindsigt i konkrete personalesager først og fremmest tager afsæt i den ansattes bemærkninger om udleveringen, når der skal tages stilling til, om den ansattes navn kan undtages fra aktindsigt. Og at myndigheden som udgangspunkt skal nægte at udlevere oplysninger om den ansattes navn, hvis den ansatte begrunder sin modstand mod udleveringen.

Samtidig vil Lægeforeningen også gøre opmærksom på, at der uagtet den øgede beskyttelse, som lovforslaget sigter mod at etablere i relation til aktindsigtssager, fortsat er et stort behov for, at arbejdsgivere tager hånd om chikane og trusler på arbejdspladserne, og sikrer trygge rammer for deres ansatte. Det er helt afgørende for at tiltrække og fastholde arbejdskraft og sikre medarbejderes trivsel.

Nedenfor findes Lægeforeningens bemærkninger til lovforslagets enkelte dele:

Formanden
Domus Medica
Kristianiagade 12
DK-2100 København Ø

Tlf.: +45 3544 8500
Tlf.: +45 3544 8201 (direkte)
E-post: dadl@dadl.dk
E-post: cnr@dadl.dk
www.laeger.dk



Undtagelse af oplysninger om ansattes navn i andre sager end konkrete personalesager

Det fremgår af lovforslagets s. 34, at beskyttelseshensynene, der begrundet den foreslåede § 21, stk. 3, 2. pkt., også vil gøre sig gældende i andre sager end personalesager. Det anføres videre på s. 35, at vurderingen af, om oplysninger om en ansats navn kan undtages fra andre sager end personalesager, vil skulle foretages efter offentlighedslovens § 33, nr. 5, eller forvaltningslovens § 15 b, nr. 5.

I den forbindelse finder Lægeforeningen det væsentligt, at der sikres samme niveau af beskyttelse af den ansatte i andre sagstyper, hvis væsentlige hensyn til den ansattes tryghed gør sig gældende i forhold til andre sager end konkrete personalesager.

Lægeforeningens er bekymret for, at beskyttelsesniveauet ikke vil være tilstrækkeligt ved anvendelse af offentlighedslovens § 33, nr. 5, eller forvaltningslovens § 15 b, nr. 5, idet anvendelsesområdet for bestemmelserne efter Justitsministeriets eget oprids af gældende ret må antages at være mere snævert end anvendelsesområde for den foreslåede § 21, stk. 3, 2. pkt., i offentlighedsloven.

Det fremgår således af lovforslagets s. 7, at rummet for anvendelse af § 33, nr. 5, må være særdeles snævert. Ifølge s. 35 kræver undtagelse efter § 15 b, nr. 5, desuden afgørende og ikke blot væsentlige hensyn til den ansattes tryghed, uden der i øvrigt er angivet en rettesnor for, hvori denne sondring ligger.

Det er Lægeforeningens opfattelse, at man med fordel kan lovfæste beskyttelseshensynet bag undtagelse af oplysninger i andre sager end konkrete personalesager i en selvstændig lovbestemmelse, af hensyn til at sikre en klar retsstilling og ensartet beskyttelse af ansatte og andre personers tryghed.

Tilsvarende beskyttelsesbehov for ansatte i chefstillinger med borgernær kontakt

Det fremgår af lovforslagets s. 32, at bestemmelsen i den foreslåede affattelse af offentlighedslovens § 21, stk. 3, kun undtagelsesvist finder anvendelse med hensyn til ansatte i chefstillinger.

Lægeforeningen vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at der bør tages højde for, at der findes chefstillinger med nær borgerkontakt. Disse chefer kan have behov for samme beskyttelse som de ansatte, som søges beskyttet med lovændringen. Inden for sundhedsvæsenet kan der være samme beskyttelsesbehov ved aktindsigt i sager, der f.eks. involverer overlæger, der udgør frontpersonale i f.eks. lægevagten, akutmodtagelser, psykiatrien eller ved kørsel af akutbil, eller ledende overlæger og cheflæger, der også undertiden har patientkontakt f.eks. i ambulatorier.

Lægeforeningen finder derfor, at det med fordel kan præciseres i lovbemærkningerne, at bestemmelsen efter en konkret vurdering kan finde anvendelse for ansatte i chefstillinger med borgernær kontakt, hvor det samme beskyttelseshensyn, der ligger til grund for øvrige ansatte, efter en konkret vurdering også gør sig gældende i forbindelse med en given anmodning om aktindsigt.

Behov for stillingtagen til beskyttelse ved behandling af aktindsigtsanmodninger fra medier

Det fremgår af lovforslagets s. 19, at anmodninger om aktindsigt fra massemedier og forskere kun helt undtagelsesvist vil kunne afslås med henvisning til bestemmelsen i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2.



Lægeforeningen er enig i, at der er et særligt hensyn at tage til mediers og forskeres adgang til oplysninger fra offentlige myndigheder. Lægeforeningen efterlyser dog, at der i lovforslaget tages stilling til, hvordan personer, hvis oplysninger indgår i sagsmateriale omfattet af en sådan aktindsigtssag, beskyttes i de tilfælde, hvor der ikke vurderes at være grundlag for at afslå behandlingen af aktindsigten, men hvor offentliggørelse af den ansattes navn i medierne alligevel indebærer en risiko for, at den ansatte vil blive udsat for vold, trusler eller chikane m.v. fra personer, der via medierne får kendskab til den pågældendes identitet. I den forbindelse henvises også til bemærkningen ovenfor om behovet for yderligere beskyttelse i andre sager end konkrete personalesager.

Behov for tilsvarende beskyttelsesniveau efter sundhedslovens regler om aktindsigt

Lægeforeningen mener, at de samme beskyttelseshensyn, som ligger til grund for ændringerne efter dette lovforslag, tilsvarende bør sikres ved behandling af aktindsigtsanmodninger efter sundhedsloven.

Med venlig hilsen

Camilla Noelle Rathcke
Formand for Lægeforeningen

